

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

„Erdélyi paraszt.”

Kellett az Bánffy Dezsőnek, hogy a bécsi „Vaterland” ama nyilatkozatoknak miatta, melyekkel Agliárdi pápai követ magyarországi szereplését a parlamentben érintette, egyszerűen — erdélyi parasztnak nevezze el?

Már, hogy a nemes báró zsebre rakja-e ezt a fura titulust azt nem tudjuk, azt azonban konstataálhatjuk, hogy a bécsi Vaterland alapos fogalomzavarban van, midőn az erdélyi parasztot azonosítja Bánffy Dezső báróval.

Mit akar a Vaterland ezzel a hibás czimzessel elérni?

Bánffy Dezső bárót akarja-e az erdélyi paraszt czimmel a politikai vagy egyéni tisztességében megsérteni, vagy csak annyit akar mondani, hogy Bánffy Dezső báró a pápa követének magyarországi szerepléséről olyan goromba nyilatkozatokat tett, aminők csak egy műveletlen embertől, tehát a köznövén nevezett paraszttól várhatók meg?

Már, hogy a bécsi sajtó Bánffy Dezső báró nyilatkozatait ebbe a kategóriába sorozza — az a bécsi sajtó dolga. Még az ellen sem lehetne jogos észrevételünk, ha a bécsi zsurnalisták olyan szegények a kifejezésekben, hogy Magyarország miniszterelnökének elhírtelenkedett szavait nem képesek más-kép jellemezni, mintha egyszerűen parasztnak deklarálják: de már az ellen óvást emelünk, hogy a bécsi zsurnálok a gorombáskodást és az erdélyi parasztot azonos fogalomnak tekintsék.

Óvást emelünk főképp azért, mert nem tűrhetjük el, hogy az osztrák sajtó Erdélyben csak parasztokat lásson és hogy ha valakinek a tisztességét akarja megtiporni — azt egész egyszerűen erdélyi parasztnak nyilvánítsa.

Azt sem tűrhetjük el, hogy az osztrákok szemében ez a kis földdarab, mely a Kárpátok bércei között fekszik s a melyet őseink véres verejtékekkel szereztek meg a számunkra — még ma is olyan országnak láttassék, a melyet még ma is parasztok laknak és hogy például Bánffy Dezső báró csak azért, mert elszolja magát nem válogatós a kifejezésekben és mert hozzá még erdélyi, hát ezzel már rászolgált legyen arra, hogy az osztrák sajtó a felette gyanus „erdélyi paraszt” titulusal ruhazza fel.

Már hogy egyáltalán ezen a hitvány földtekén, a hol emberek laknak

— bármily előkelő náczió is legyen az illető, igen gyakran akadhatni goromba és műveletlen emberre — azt még tán az osztrák újságírók sem tagadják el, de már, hogy az osztrákok éppen Erdélyt válasszák ki, mint olyat, a hol csak parasztok laknak s a ki ennek a kis országnak a határain belül születik, az nem is abszolválhatja magát ezen eredendő büntől — engedelmet kérünk, ez legalább is — osztrák ostobaság.

Hogy Erdélyben is vannak parasztok, azt nem tagadjuk; de annyit állítunk, hogy mig Erdélyben aránylag kevés a paraszt, addig Bécsben felette sok az ostoba újságíró.

És a végén még tán az sem nagy mondas, ha állítjuk, hogy veszedelmesebb egy ostoba tollforgató ember, — mint egy sereg paraszt, a kinek más bűne alig van, minthogy nem született osztráknak és nem ír a Vaterlandba.

Ámde beszéljünk komolyan is és kérdjük egész tisztelettel Bánffy Dezső bárótól, hogy egyénileg mivel szolgált reá arra a nagy dicsőségre, hogy az osztrák sajtó minden tartózkodás nélkül kikiáltssa erdélyi parasztnak és az volna még a második kérdésünk, hogy egyénileg sértőnek találja-e a Vaterland elkeresztelését és ha igen, szándékszik-e diplomáciai jegyzékváltást kezdeni abból a czélból, hogy az osztrák kormány elégtételt szolgáltatson a Vaterland sértő támadásával szemben?

Mi ugyanis mind addig, a mig Bánffy Dezső báró Magyarország miniszterelnöki székén ül, megköveteljük, hogy az osztrák sajtó vele szemben a komoly kritika hangját használja és ne tegye köznerettség tárgyává olyan kifejezésekkel, a melyek tartalmilag ugyan merőben súlytalanok, de annál több maliciával vannak kieszelve még pedig oly módon, hogy Bánffy Dezső báró személyében tulajdonképen a magyar nemzetet szolgáltassa ki a guny czeltáblájával.

Hát mi egyszerűen csak annyit mondunk, hogy a Vaterland, ha élcelődni akar egyáltalán nem szükséges ájtönnie a Lajthán a végből, hogy politikai karikatúrákhoz való alakokat keressen, mert hiszen oda át el vannak látva ilyenekkel bőségesen, e helyett sokkal bölcsebben cselekszik az osztrák újságírók, ha a maguk portája előtt sepernek.

A miképen mi nem megyünk hoz-

zájuk anyagot kölcsönözni sem komoly kritikához, sem pedig torzképekhez, azonképen ők is maradjanak odahaza, mert bennünk nincs hajlandóság felcserélni az erdélyi parasztot — a Vaterland cikkiróival.

Politikai hírek.

Minisztertanács. Budapestről arról értesítenek, hogy csütörtökön délután minisztertanács volt a kormányelnökségi palotában. A minisztertanács több személyi és egyéb folyó ügyeken kívül, mint halljuk, a még elintézetlen két egyházpolitikai törvényjavaslatra vonatkozó képviselőházi ízenetek főrendi tárgyalásának kérdésével is foglalkozott.

Pártértekezlet. Budapestről vett értesülésünk szerint a függetlenségi és 48-as pártkör Szederkényi Nándor elnöke alatt csütörtökön tartott értekezletén a legközelebb napirendre kerülő törvényjavaslatokkal foglalkozott. — A földalatti villamos vasutnak adandó állami kedvezményről szóló javaslat felett hosszabb vita indult meg és elhatározta a párt, hogy a javaslatot általánosságban sem fogadja el. E tárgyban Molnár József és Visontai Soma fognak felszólalni. A zárszámadásra és a vicinális vasutakra vonatkozó bizottsági jelentéseket a párt elfogadja, csak a zolyom-tiszolci vasut engedély-okmánya iránt fog felvilágosítást kérni a minisztertől. A Bosznia-Hercegovinára vonatkozó két javaslatot nem fogadja el.

A pápa politikai végrendelete. A Standard* jelenti Rómából: A pápa a bibornokoknak és a rendek főnökeinek hosszabb iratot adott át, a mely az ő politikai végrendelete. A pápa ez iratban kifejti a szent-szék helyzetét, s arra kéri a bibornokokat, hogy a következő pápa választást a lehető leggyorsabban eszközöljék, hogy a külföldi hatalmaknak ne engedjenek időt arra, hogy a szabad választást befolyásolják, s hogy az új pápa elé nehézségeket górdítsenek. A pápa ez iratának az a célja, hogy oly utód választását biztosítsa, a ki a pápa politikáját folytatni fogja.

A t. Ház.

Budapest, május 3.

A képviselőház mai ülésén a napirend előtt Polónyi Géza kért szót, hogy megkorrigálja a szerdai ülésnek a naplóban reá vonatkozó részét. Mintán Janits Imrét az elnök a szokásos 30 nap fenntartásával igazolt

képviselőnek jelentette ki, áttérték a napirendre.

A számvizsgáló-bizottság jelentésének Beusznern Guidó lett volna az előadója. De absentált s így előadó nélkül intézték el a jelentést. Ugron Gábor felszólalt ugyan e szabályellenességgel szemben, hanem a többség szavazott.

A kaposvár-fonyódi helyi érdekt vasut engedélyezéséről szóló jelentés tárgyalásánál Szalay Imre hozta szóba a déli vasut tarifáinak túrhetetlen magasságát, a mire Dániel Ernő kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a déli vasut államosítását illetőleg a tárgyalások sem meg nem akadtak sem meg nem szüntek, hanem lassu tempóban folynak.

Következett a napirend egyik fényes pontja. A zolyom-rimabrezó-tiszolci vasut építésére vonatkozó miniszteri jelentés. Görmögve törvényhatóságában már nagy csatákat vívtak e javaslat felett, az engedélyes Kubinyi Géza a lovagias téren is viaskodott ezért a vasutért, a mely az állam semmivel meg nem olkható nagy megterhelése mellett épül a m. kir. államvasutaknak inkább konkurens mint kisegítő vonala.

Horánszky Nándor alapos beszédben mutatta ki, hogy itt ismét olyan protekciós vasutépítésről van szó, a minővel az állam legutóbb egyik temesi vicinális révén terhelte meg magát. — A javaslatot nem fogadja el.

Baththány Tivadar gróf a forgalmi megosztástól teszi függővé hozzájárulását a javaslatához. Majd Dániel Ernő keresk. miniszter szólott a javaslat védelmére, mire megtörtént a szavazás. A többség kétséges volt, az ellenzék ellenpróbát kért, de még ez sem döntötte el a javaslatot. Eötvös Károlyt és gr. Károlyi Gábort a folyósón figyelmeztették, hogy szavazás van a házban, de egyikük sem ment be. Végre összeolvasták a szavazatokat s az elnök enunuciálta, hogy a többség elfogadja a javaslatot.

Néhány vasutengedélyezési ügy után a földalatti vasutnak adandó állami kedvezményekről szóló javaslatot referálta Gajári Ödön. Múlek Lajos támadta első sorban a javaslatot, élesen pointírozott beszédben mutatva ki, hogy az állam által adható kedvezmények a főváros és a vidék között nincsenek helyesen megosztva. A vidékkel szemben a kormány szűkkeblű, a fővárosnak támogatnak mindent, a mire a közérdek csak ráfogás.

Berzeviczy igazi hévvel, lelkesedéssel beszélt arról, hogy az államnak elsőbbségű feladata nem is lehet, mint megadni ennek a rendkívül érdekes technikai műnek az állami kedvezményeket. Hogy ez közér-

dek-e? a képviselőház alelnöke nem bizonyította.

Hatásos beszédben támadta a javaslat alapelvét Molnár József, kimutatván, hogy az 1890. évi XIII-ik törvényozikk tulajdonképen védelem az osztrák ipar ellen, ezzel nem lehet támogatni a földalatti vasut üzleti jövedelmezőségét s rámutatott, hogy a kormány egyáltalán nem tesz különbséget a magán vállalkozás és a közérdek között.

A javaslatot visszautasítja. Ugyanerről az álláspontról szólott Visontai Soma, de érveit különösen abból merítette, hogy a kormány mindent támogat, — a hol a kétséges jövedelmezőség, közérdeket alig szolgáló vállalkozásokat kell lábra állítani. Rámutatott, hogy a vigszínház kérdésében épp így bevégzett tények elé akarták állítani a törvényhozást, mint most. — Kiterjeszkedett e kérdésnek tőzsdéi oldalára a frapans érvekkel mutatva ki, hogy nem közérdek, hanem osztályérdeket akar támogatni a kormány. Határozati javaslatot is terjesztett elő, melynek az a célja, hogy utasítsassék vissza a javaslat a pénzügyi bizottsághoz annak kipuhatolása végett, hogy mily pénzbeli értéket képviselnek a kedvezmények. Lukács László pénzügyminiszter röviden válaszolt az előtte szólóknak, mire a többség előbb általánosságban, majd részleteiben is elfogadta a javaslatot.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés végződött 1 óra 30 perczkor.

Egyházpolitika és a főrendek.

Budapest, május 3.

A főrendiház egyesült hármas bizottsága elhatározta, hogy változatlanul fentartja régi álláspontját — a javaslatot tehát lehetnek már kétszer meggett utjukon tovább.

Bánffy báró miniszterelnök ismét kijelentette, hogy elveket nem érintő módosítások elől a plenumban nem fog elzárkózni, a miniszterelnök nyilván a Széchenyi-féle módosítványra czélzott, mely ugyan a bizottságba elő nem hozatott, de a teljes ülésen nyilván újra be fog terjesztetni.

A katolikus klérus tüntetőleg távol maradt a bizottság üléséről, Zichy Nándor gróf ott hagyta a tanácskozást, az intranzigens Keglevich István gróf pedig a Szapáry Gyula gróféhoz hasonló indítvánnyal állott elő.

A javaslatok sorsa tehát újból bizonytalan, csak az bizonyos, hogy keddezz egy hétre, május hó 14-én lesz a főrendiházban a döntő ütközet.

Ezt megelőzőleg május 13-án is tart nyilvános ülést a főrendiház, a melyen a pénzügyi, közgazdasági, illetve jogügyi bizottságokban e hó 6-án, 7-én, illetve 9-én tárgyalandó kisebb javaslatokat intézik el — az

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Május 4.

Modern bánat.

Ott ült, vagyis inkább feküdt a szép asszony a hencseren s félig elfödött szemekkel vizsgálta, hogy mint játszik a belopódzó tavaszi napsugár a patyolatfehér csipkéken, mik fehér karjára tapadtak. Keble hullámozott, mint vihartól felkorbácsolt tenger s kék szemére boruló pillái idegesen, finoman rezegtek, mint a hegedű vékony hurja a művész vonója alatt.

Az egyik szögletben nem messze tőle, csinos kis jószág játszadozott. A kis fej türelmetlenül fordult ho! erre, hol amarra s a szőke fűrtök engedelmesen követték a főcske mozgását. Majd bábuait vette fel a kis leány, majd oda szaladt mosolyogva a hencseren fekvő nőhöz, majd ismét vágyakodva tekintett az állvány ezerféle tárgyra, szembenézett a napsugárral, dudolgotatott s ismét elcsöndesedett.

A kis jószág a hencseren fekvő nő gyermeke volt. A szép asszonynak azonban nem igen nagy öröme telt a kis leánykában. Hogy volt, nem igen kellett, ha nem volna, epe-dett volna érte. Ilyen az asszony.

Körülötte nehéz függönyök, faragott butorok, nagy velencei tükrök, csillámló ezüstök a jólétet, gazdagságot hirdetik, lihegő keblére drága ékszer lapult, gömbölyded karjait arany békók szoríták — és azok a meg-

enni való bitor ajkak mégis oly fájón vonultak félre helyeikből, mintha örökösen törmel érintkeztek volna.

Férje imádtá, szerette, megtette minden kívánságát, mintha örökös mézes hétkben leledzenék. Nem volt szűz az ajka egyetlen napon sem a csóktól, fehér nyaka az öleléstől, karcsu dereka az átkarolástól, szerelmi dal költé fel s az élet legközösűségesebb foglalkozását — az evést is szerelemduz mosolyok, kedves enyelgések fűszerezték.

Egykor évekkal ezelőtt, de nem oly régen, e fájdalmas tekintetű nőt is lelkesedéssel tölték el a férj ölelései, csókjai, szerelmi vallomása, a kis Miczi gögicselésé, szótagolása, járkálása, de hisz Istenem, a világon semmi sem állandó.

Az öröm után sötét bánat következik. Ugyan mi bántotta ezt a szép nőt? Ugy látszik, hogy a hosszú szempillákon könnyek is hintáznak?

Majd elmondjuk. A férje él még, egészséges, a gyermeke ép, szép; a gazdagság még folyvást csillog tündéri lénye körül s még most is megállnak az utcán szépsége bámulatára!...

Egykor boldogságát is bámulták, sőt irigyelték. Ez az irigyelt boldogság azonban nem volt elég e nőnek. Ugy volt alkotva mint Évának bármely leánya, de bele is volt oltva minden tulajdonság, mely boldogtalaná tehett.

Egyszer körültekintett paradicsomi otthonában s nem volt oly vidám, oly boldog az neki. A férje, kit szeretett, a gyermeke, kit imádozott ott álltak szemei előtt, de hát

mindennap látta őket. Az ő természete nem állta ki sokáig e mindennapiságot. Vagyott mindég új után, ha mindjárt a régiekarán is.

A változatosság ördöge egyszer magával ragadta s mikor az elragadás gyorsaságától elsédültlen elhanyaglott, egyszerre csak idegen keretben találta magát. Csak egy pár szem, csak egy idegen ajk mosolygott rá, mikor ébredezni kezdett s ő kimonhatatlan boldogságot érzett kebelében, olyat, minőt a házasság szent kötölké nem ad, minőt az otthon sirása, mindennapi „édes cziczám” szőlítgatása nem varázsolhat elő.

— Hah te vagy! Megleltelek!... e szavak törtek ki szép ajkán.

Azután ismét vig lett édes otthonában, a tükrrel többlet barátkozott, férjére, gyermekeire mosolygott és ezek e mosolyban hittek. Vakok voltak nem látni abban a modernizált nő elbecézett, elszertett alakját.

Pedig amit férjére pazarolt, a mosoly, az ölelés, az édes szó, a hamisság mázával voltak beronva s csak egy volt és lett igaz e nőben, hogy mást szeretett s egyetlen tudat lelkesíté, mely ugy hódít a nők körében manapság — maga a selyem és a csipke.

Sokáig nem tudta e nő, hogy mi lelte, hogy oly nyugtalan, hogy elégedetlen. Nem volt nagyraívó, nem áhitozott a szellem kincsei, erkölcsi élvezetek után, nagy törekvések nem gyötörték, nagy szenvedélyei nem tüzelték, férje, gyermeké szerette — s mégis olyan üresnek, oly kongónak érezte egész lényét és létét, mintha nem is forgott volna meleg, piros vér ereiben. Egyszerre azután idegen karokban érezte magát s üz-

ses vére kábító rohammal futott szívéhez s isteni érzetet alkotott ott.

Azelőtt bámulta egyik-másik barátnéját, hogy oly könnyűösen viseli magát otthon s érzőleg, boldogan csak mással szemben és másutt.

Most már megérté, hogy a modern szíveket mi fogta el, mert az ő szíve is csak másért dobogott; mult boldogság, oltár előtt letett eskü, menyasszonyi aranýjezi napok, mézes hetek, unott és elcsépelett társadalmi szokásokként tündek föl előtte. És boldog volt.

Soha sem hitte volna, hogy ennek a nagy boldogságnak egykor vége szakad, megrikatja őt, mint a gyermekek halála Niobét.

A bánat, a fájdalom azonban berobogott az illatos boudoirba.

Az otthon még folyvást a régi vidorsággal mosolygott rá, mert nem gyanított semmit, de ő — modern Madolna — irtózott e mosolytól, nem talált benne élvezetet, sem örömet s oly síráv volt neki az, mint egy afrikai sivatag. De mi okozta a fájdalmat?! Csaknem bihetetlen, de ugy van! Férje nem beteg, gyermeke egészséges, férje nem bukkott el a társadalomban, még most is oly tiszteletnek örvend, mint azelőtt sőt még jobban tisztelik és szeretik. Vagyona gyarapodott. A szép nőnek több áll most rendelkezésére, mint máskor. Kocsikázhatik, illatban fürödhetik, selyemben, bársonyban járhat, beutazhatja az egész világot. De a szép nőnek nem kell semmi?! Mely fájdalom lakja az ő szép keblét, kiirthatatlan tudat sorvasztja agyát. Nincs

sámára ir, nincs enyhítő gondolat. Mit gondol ő férjével, gyermekével, gazdagságával, a pompával, a világgal, midőn elvesztette egész világát, hogy elvesztette szeretőjét.

Szép szemei könnyekkel telnek meg, keble ellenállhatatlanul liheg, ajkai reszketnek és a gömbölyű karok, a rózsás ujjak össze-össze fonódnak a szőke fűrtök felett.

Oly borzasztó ez a fájdalom és mellé még járványos is. Modern baj, mely kiozozza, gyöttri a nőt, nem gyilkol, de nem talál gyógyírra az otthon meleg fészében.

R—n.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

I.

Az nem lehet.

(Folytatás.)

(67.)

— Igen, most már mindennek vége van — sohajta Helén. Én nem gondolom, hogy felánnyira sem voltam oly rossz, mint némely asszonyok — és még is gyűlöltem magamat a boldogságomért.

— Édesem, egész addig, mig az a boldogság nem hagyott fulánkot maga után, könnyű lesz azt elfelejteni.

— Oh, de mindig marad fulánk, az önmegvetés éles fulánkja.

— Gyermekek, én nem akarom hallani, hogy te az önmegvetésről beszélsz. Te azért

egyházipolitikát kedre hagyják, a mikor a főrendiház ülésén kívül lövészenyek is lesznek Budapesten.

A főrendiház egyesült közjogi, törvénykezési és közgazdasági bizottsága ma délelőtt 11 órakor vette tárgyalás alá a képviselőháznak a vallás szabad gyakorlatáról és az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatokra vonatkozó renuncziámat.

A kormány részéről jelen voltak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Perczel Dezső belügyminiszter, a kizárólag csak rövid ideig hallgatta a vitaközlést és még 1 óra előtt eltávozott.

Általánosan feltűnt, hogy a katolikus főpapi kar egyetlenegy tagja sem jött el az ülésre, a mi az egyházipolitikai javaslatok tárgyalása óta ezuttal történt először.

A főpápok tündető távol maradásának okát többben Bánffy Dezső bárónak Agliardi pápai nunczius magyarországi útjára tett nyilatkozatában keresik és némely oldalon az a vélemény nyert kifejezést, hogy a főpápok vendégükben maguk is megsértetvén, többé szóba sem akarnak állani Bánffy báró kormányával.

A nunczius megy.

Mint Bécsből távirják, Bánffy miniszterelnök beszéde a nuncziaturán oly hatást tett, mint egy bombabarobbanás. Különösen süjtő hatással volt Bánffy hivatkozása Kálnoky gróf külügyminiszterre. Csütörtökön a nuncziatura és a Vatikán közt élénk sürgönyváltás volt. A Rómából érkezett sürgönyök szövege hányták Agliardinak, hogy talán nagyon is messzire ment és nem diplomatikus elővigyázatossággal cselekedett.

Agliardi csütörtökön kétszer jelent meg a külügyi hivatalban, de hír szerint egy ízben sem találta otthon Kálnokyt.

Diplomáciai körökben Agliardi idejét lejárnak tartják. Természetesen nem fog rögtön visszahívni, de soká semmi esetre sem maradhat bécsi állomásán.

Mérvad körökben eddig nem igen foglalkoztak Agliardi személyével. Magyarországi utazása óta azonban ez megváltozott s ma már azt beszélik, hogy jól értesült körökben megtudták, hogy a nunczius a bécsi antiszemitaipar vezérével is igen szoros sőt barátságos viszonyban áll.

A „Vaterland” kommentálja a budapesti eseményeket és Bánffy ertélyi parasztnak nevezi, a kinek nincs modora. Oly dolgok — úgy mond — minők a legutóbbi képviselőházi ülésben Budapesten történtek, csak egy kalvinista miniszterelnöktől várhatók.

Bíráskodás választási ügyekben.

Budapest, május 3.

A kuriai bíráskodás tárgyában kiküldött bizottság ma tartotta ülését Feszt Lajos elnökelete alatt.

A bizottság letárgyalta az egész javaslatot, az annak idején függőben maradt módosításokkal együtt, lényegesebb változást a javaslaton nem eszközölve. Függőben maradt még Perczel Dezsőnek egy régebben benyújtott módosítása, melynek éle különösen a papi ígázatok ellen irányul. Ezt a módosítást azért nem tárgyalhatta ma a bizottság, mert Perczel Dezső a főrendiházban volt elfoglalta.

jősz az apátságba, hogy ott boldog légy és arczodnak a rózsáit vissza kapjad. Adriánnak van egy lova, melyről azt mondja, hogy jó lesz neked. És korán reggelként élvezni fogod a lovaglast.

— Adrián nagyon jó; de most nem sokat tördöm a lovaglással.

— Nem gondold, hogy a késői órák és meleg szobák után az ingoványos földön való lovaglások javadra válnának? És egy hónap vagy hat hét múlva megkezdődik a stüldökre való vadászat és azt bizonyosan élvezni fogod.

Helén csak egy sóhajjal válaszolt, a mi a kétség kifejezéséket hangzott és az ut hátralevő részén hallgatott, mintha a beszéd fárasztotta volna.

Adrián a léposó alján volt a Helén elfogadására; és megdöbbenve látta azt a változást a rosszabbra, a mit egy rövid hét tett Helénnel.

A Helén szobái a déli szárnyban voltak, éppen közvetlenül a könyvtár felett. — Egy nagy halószoba volt ottan, széles tudor ablakkal, s a déli nyugoti szegletben egy oriel ablakkal és volt e mellett egy tágas öltöző szoba, mely boudoirul is szolgálhatott és az alváshoz, íráshoz, vagy nyugvashoz minden fénnyel ellátott volt. — Volt egy másodrendű öltözőszoba a halószoba másik oldalán, melyet előbbi látogatásuk alatt Valentin használt és ahol még most is voltak néhány palczái, lovagló ostorai egy csomóba téve és vadászruháik a szekrényekben.

Az ablakok nyitva voltak, a nyári szellő édes lehetével a tea rózsák és a jérikói loncz illata jöttek be. A széles tudor ablakból való kilátás nagyon szép volt, erdőborította völgy terült el előtte, melyen keresztül a nyugoti napfényben csillogó széles folyó futott végig és a völgyön túl az ingoványos

Hosszabb vita merült fel azon indítvány körül, hogy ne pusztán az ügyészek és bírák ne legyenek megválaszthatók hivataluk kerületében, hanem ez intézkedés terjesztessék ki a közigazgatási tisztviselőkre, úgy, mint az alispánokra, polgármesterekre, főszolgabírákra stb. Ezt a módosítást azonban a bizottság kormánypárti többsége leszavazta.

Az ülés végén Tisza István azt a burkolt halasztási indítványt terjesztette elő, hogy a bizottság a Házhoz terjesztendő jelentésében azt javasolja, hogy a Ház mindaddig ne tárgyalja a törvényjavaslatot, míg a házszabályok megváltoztatásáról szóló tervezet nincs elkészítve.

Ezt az indítványt azonban még Erdély igazságügyminiszter sem találta elfogadhatónak s így a bizottság elvetette.

Beszélgetés Agliardi nuncziussal.

Bécs, május, 3.

A „M—g”, egyik kiváló politikai munkatársát, a ki e czélből utazott Bécsbe, Agliardi nunczius ma délelőtt hosszabb látogatáson fogadta s vele igen érdekes beszélgetést folytatott. Erről a következő telefonjelentést kapjuk:

A nuncziust Bánffy miniszterelnök parlament nyilatkozata a legnagyobb mértékben meglepte. Hogy magyarországi útja a magyar kormányelnök részéről így ítéltesék meg, arra a nunczius teljességgel nem volt elkészülve, mert nem adott rá okot. A támadás annál váratlanabb volt, mert ő Kálnoky grófnak, Bánffy miniszterelnöknek és Jósika báró ő felsége személye körüli miniszternek nemcsak előzetes tudtával, hanem egyenes tszözüzése folytán és kérésére indult magyarországi útjára.

A hercegprímás különben már egy évvel ezelőtt hívta meg őt, s midőn ő a meghívásnak engedett, csakis elődei példáját követte, a kik szintén meglátogatták Magyarországot hercegprímásait. Azt hiszi különben, csak kötelességet teljesített, midőn közvetlen tapasztalásból kívánta megismerni Magyarországot és a magyarokat.

A mi már azt illeti, hogy ő a maga jog- és hatáskörét túllépte, ezt a vádat nem érti. Olyan beszédet, a mely Magyarországot belügyeit érintené, nem mondott. Utjában csakis egyházi személyekkel érintkezett, vagy olyanokkal, a kik a kath. egyháznak nemcsak hívei, hanem a katolikus világi elem vezetői is.

Azt csak nem lehet rossz néven venni tőle, hogy gr. Zichy Nándorral és Szápáry Gézával érintkezett, mert hiszen ezekről köztudomású, hogy a katolikus világi elemnek a fejei. Éppen így nem lehet megróni azért, mert némely küldöttségeket fogadott. Hisz e küldöttségek, mint pl. a Szent-István társulat, mind egyházi természetű küldöttségek voltak, a melyek fogadását tehát össze nem kapcsolható az aktuális politikával.

A mi beszédeinek tartalmát illeti, ő minden egyes alkalommal a vallási egyetértést és békét hangoztatta. Magától értetődik, hogy a polgári házasság mellett nem agítáhatott; de ezt talán csak nem is lehetett várni tőle. Beszédeiben Magyarország belügyeire egyetlen vonatkozást nem tett, s a mennyiben a magyar államról, annak a szent-székhöz való viszonyáról s ezeréves fennállásának megünnepléséről nyilatkozott, azt hitte, ezzel a magyar kormány részéről inkább elismerést, mintsem gáncsot fog kiérdemelni.

A miniszterelnök beszédeiben olyanforma alluzió foglaltatik, mintha ő, magyarországi útja rendjén olyasvalamit mondott vagy

cselekedett volna, a mi az ország hercegprímásának kiváltságos állását alterálja. Ezt a kiváltságos állást ő mindenkor a legteljesebb készséggel elismerte. A primás a magyar kath. egyház feje, primus inter pares a többi püspökök között, a mi azonban természetesen sem a pápai főnnhatóságot, sem a többi püspökök jogkörét nem tangálja. Analóg helyzet van más országokban is, a hol szintén vannak primások, a kik legati nati, a szent-szék született követei.

Ezt a kiváltságos helyzetét az esztergomi hercegprímásnak ő mindenkor a legteljesebb mértékben respektálja, s ennek iparkodott külső kifejezést is adni. Midőn ebeden, vagy bárhol a hercegprímás az első helyet akarta neki átadni, ő azt soha sem fogadta el, hanem átengedte a hercegprímásnak, mint a kit az joggal megillet.

A mi már a Bánffy nyilatkozata következtében előállt helyzetet illeti, a nunczius „Rómából még hírt nem kapott és várja az instrukciókat. A külügyminiszterrel mindaddig nem beszélt, mert az ügyet Rómában fogják elintézni. — Késztelenül ugyanis, hogy Róma a dolgot nem hagyja annyiban s rekriminálni fog a nagykövete személyének megtámadása miatt.

Az ügy elintézése azonban igénybe fog venni néhány napot, mert a pápa egészségi állapota nem engedi meg a folytonos tárgyalásokat, így alig hihető, hogy pár nap eltelte Rómából instrukciózt kapna. Az instrukciók vétele után azonnal föl fogja keresni Kálnoky, a külügyminisztert s hivatalosan megteszi rekriminációját.

Ő a maga részéről lehetetlennek tartja, hogy Kálnoky gróf egyetértett az ellene intézett támadással, s reméli, hogy kölcsönös kimagyarázások után a konfliktus békés uton fog elintéződni. A megoldásnak az a formája, hogy ő, a nunczius, visszahívassék, teljességgel ki van zárva.

A hét krónikája.

Kolozsvár, május 4.

A hét legnevezetesebb napja kétségkívül május elseje volt. Csakhogy most nem az a szelid május érkezett meg, a melyet apáink, vagy mondjuk nagyapáink ismertek. A melyik enyhé volt és nap sugaras. Virágos és illatos. Tele dallal, költészettel, szerelemmel és a természet minden bűbájával. Ez a május a „fin de siècle” májusa: kopár, hideg, szeles. Tele haraggal, gyűlölettel, forrongással, elégedetlenséggel.

A szocialis eszmék háborgó tengere morog és zajlik s egyre fenyegetőbb jelleget ölt. Az utcái zenébe belezug a harag az elégedetlenség disszonanciájá. Nem ibolyáktól, nem tavaszi kankalintól megkoszorozott zászlólengedez a májusi légben, hanem haragos piros zászló lobog és kihívó daczczal üzen hadat a társadalom azon osztályának, a mely vagyonosabb.

A jelző, melyet a piros lobogó hirdet nem nálunk született, nem a mi viszonyainkban gyökerezik. A nagy gyárvárosok szüleménye, de hangzatos és a rohamosan előszázadban, hol a létérti küzdelemért erős harc folyik, — tetszésre talál. Annak a jelzőnek, mit a munkás-osztály irt zászlajára, mind több és több híve akad, apostolai, majd mártyrjai támadnak és olyan izmosa tömörül, hogy többé nem fékezheti meg semmiféle államhatalom.

Hová vezet? Mi lesz a vége? Megmondani senki sem tudja.

vényei iránti tiszteletet és az Istentől való félelmét definiálta.

Egyedül csak a konvencionálitást kellett feláldozni.

Félig a holdvilágban, félig az árnyékban így könyörgött Helénhez a hurlinghami liget csendes szegletében, távol a klubház és a terrasz zajától, hol a holdvilágban a könyvnyelmu frivolitás cseveg és sétál.

Iten nincsen frivolitás. Itt komoly szándék van.

St. Austell esdekel, és Helén gyengén, akadozva válaszol. Nem, ezerszer nem — az nem lehet.

Ő nagyon szerencsétlen, szíve megzakadt — de az nem lehet. Ő mindegyre ugyan arra a pontra tér vissza, hogy: — az nem lehet. És St. Austell, a mint e zokogva kifejtett mondatot hallja, a mint lehajtott fejét és összekulcsolt kezét látja, azt mondja magában, hogy: — „az meg fog történni. Az asszony, a ki a kísértőnek ellent tud állani, nem így válaszol — és nem hallgatja úgy, a hogy Helén hallgatta őt.”

De legalább az este nem tudott töle más választ nyerni, csak ezt a kétségbeesett visszautasítást. Miután haza mentek, a Leo küszöbénél elváltak, mert négyen ültek volt a kocsiában, az elkerülhetetlen Beeching is urnője kíséretében volt, ámbar haragosan a roszbánás miatt. — És ők némán váltak el, ámbar a bucsuzásnál a St. Austell kézzsörtitása már maga egy könyörgés volt és nem kevésbé strógtó mint a Hurlingham kertben mondott könyörgései.

Mind ezek tegnapiaként este történtek és azóta Helén nem látta őt és megesküdött emagának, hogy soha sem fogja látni többé.

De mit fog az életével St. Austell nélkül csinálni? Ezt a kérdést intézi mostan kétségbeesetten magához, a mint a délutáni aranyos fényben kezét a feje felett össze-

Annyira nem tartozunk a nagy városok közé, hogyha a cirkus nem állana fenn a Trencsintéren, bekövetkeznék a holt saison. A mint bezártak Thalia kapui, nálunk megszűnt az állandó szórakozások, látni valók és egyéb multságok sorozata. Egy pár majális fogja még megtartítani a tavasz végét, meg a nyár elejét, de másféle időöltés alig van.

Hanem ennek a korai holt saisonnak nyakát szegte a cirkus. Mister Cook gondoskodik arról, hogy a kinek ideje és pénze van, nehogy megugnya magát. A trencsintéri fabodé minden este elég látnivalót nyújt. Az Eltons-testvérek kitűnő akrobaták, az igazgató jó lovas és Miss Blanche bájos jelenség. Mondják, hogy a társaságnál a mig itt időzik több vendégzereplés történik. A cirkusnak azonban van egy hiánya. Nincs képviselő — jó erő által legalább nincs — az ugynevezett „Dummer August.” Az így nevezett ur a cirkusok elengedhetlen kelleke, mióta ezt a tyust a hirneves angol: mr. Tom Bell, megteremtette. Mit szólna vajon a derék Tom Bell, ha most százados álmból felébredve „Csokoládé” urat látná, a ki fekete bőre alól piros nyelvet nyujtogatja és ebben sürti össze minden komikai vénáját. Ez izléstelenked. Jobb volna a közönség érdekében, ha leszokná.

A politikában szélséden van. Bánffy Dezső ugyan belekötött a pápa követébe, de az sem Bánffynak nem használt, sem a nuncziusnak nem ártott. A Bánffy hívei azt mondják, hogy Agliardi magyarországi szereplése a korona jogkörébe vágott. Agliardi hívei azt állítják, hogy a nunczius semmi mást nem tett, mint a mire megbízást kapott s ami teljesen jogszerű volt. Mondják, hogy Bánffy Dezső a külügyminiszterre olyan hatást gyakorolt, hogy az lépéseket tesz e pápánál Agliardi elmozdítására. Most hát, ha a Vatikán továbbra is megtartja a nuncziust bécsi állásában, gr. Kálnoky és a szentszék közt megszütnik a jó viszony, mig ha elmozdítja a nuncziust: elismeri, hogy az Magyarországon túllépte hatáskörét.

Csakhogy a vatikán nem törődik a Kálnoky elhídeglésével és megtartja a követet továbbra is.

A politikában ez most a domináló esemény. Másként Európa láthatára tiszta. Tiszta annak daczára is, hogy 4 millió többletet kérnek katonák az összetűlendő delegációtól.

A lassan érkező tavasz végre ünnepélyes bevonulást tartott tegnap a sétatéren is. Tegnapt volt az első zene, a kioszk körül tegnap jelent meg a közönség ékes tavaszi toilettben, a mely fázott ugyan, hanem azért tavaszt hirdett és sétatéri zenét. Tegnapt léptek elő téli odukból a sétatéri adószedők is és a padokon ülőktől felszedték a sallariumot.

Ezzel a sétatér is hivatalosan átadatott a közönség tudlására. Még ugyan hiányos a lomb, hanem azért a gesztenyefák rettentő erővel tolják ki virághimbóikat, a magas jegenyén fészket rakott a vércse és a berek szelén megcsattant a fülemüle. Ha valami szemfüles madárfogó ott settenkedett és meghallotta ezt a különös szép zenét, aligha nem tart vadászatot reá, mivel nálunk még —

kulcsolva. a massív ablakfájához támaszkodva szoborként ül. Mi lesz belőle szerelem nélkül, vagy öröm, remény és várakozás nélkül? Minden, a mi életének színt adott el-tűnt e végzetes szerelemmel, mi oly hirtelen jött az életébe, a hogy a szivárvány jön az égre és megdicsőítette az ő életét, a hogy a szivárvány megdicsőíti a látkört.

II. Gyógyíthatatlan.

Lady Belfield meglegedett azzal, hogy Helént kényeztessen, sokat csináljon belőle a nélkül, hogy kérdéseket intézen hozzá. Valentintól nem jött szemrehányó levél, tehát azt lehetett gondolni, hogy a felesége távol-léte ellen nincs kifogása; és eddig minden jól ment.

És kétségtelen volt, hogy a korai órák a friss levegő és a kellemes társaság nem sokára jó befolyást gyakorolnak a Helén egészségre és kedélyére. A szép, fiatal arca visszatér a vidámság s a megújuló egészség boldogabb kedély állapotot fog hozni.

Helén csakhamar tíz óra után minden este a szobájába vonult, kivéve, midőn vendégek voltak; de ritkán jött le korán, csak jóval a család reggelizése után. Ez az előző a gyengékedése miatt volt megengedve. Lady Belfielddel sétált és kocikázott s a délutáni teát a lady Belfield barátaival költötte el. Nem volt kedve lovagolni, sem teniszt játszani és ezeket a multságokat sem Adrián sem az anyja nem erőltették reá! Lehet, hogy a nyugalom volt minden, a mire szüksége volt. Adrián figyelemmel vizsgálta, a nélkül, hogy azt látni engedte volna. Most már nagyon is jól tudta, hogy mily gyenge volt ez a nád, melyre egykor a saját életének a boldogságát kockáztatta tette.

(Folytatása köv.)

fájdalom — mindig szabad éneklő madarakra lődözni és azokat fogdosni.

Vagy mondjuk, hogy nem szabad, mert azt úgy sem mondhatjuk, hogy ezek a hasznos állatok hatósági védelemben részesül-nének.

K—s.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 4.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük márczius végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében főnnakadás történjék.

■ Nyáron az egész fűrdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó-hivatallal idejekorán közlik.

— Városi közgyűlés. Elég szép számmal jelentek meg a kolozsvári városatyák a tegnapi közgyűlésen, de még sem annyian, a mennyit a nagyfontosságú kérdések, melyek napirendre voltak tűzve, megérdemelték. Az ülésen Béli Ákos főispán elnökölt.

A tárgysorozat első fontos és életbevágó pontja volt a tanács előterjesztése a város területén fogyasztott szesz italok után fizetendő városi fogyasztási illetékek kivetése, beszedése és ellenőrzése iránt alkotott szabályrendeleti javaslat bemutatása.

Szavacsina Géza tanácsos ismertette a szabályrendelet lényegét, mely után igen számos képviselő szólott hozzá. A felszólalások között a legfigyelemreméltóbb volt a Benigni Samué.

Benigni ugyanis azt indítványozta, hogy ne csak az fizessen adót a városnak, a ki a városba behozza a borát és itt értékesíti, hanem az is, a ki miután behozta, innen aztán kiviszi és a város sorompóján kívül adja el.

Szabó Sámuel, dr. Groisz Gusztáv és Sándor József felszólalásai után a közgyűlés utasította a tanácsot, hogy a Benigni Samu indítványát vegye fontolóra, tanulmányozza a kérdést s tegyen javaslatot a közgyűlésnek. Legnagyobb vitát keltett a II-ik községi elemi iskola építése a pap-utcában.

Nagy Mór adta elő az ügyet, hogy az eredeti tervtől eltértek, mert az méreg drága 68,000 frt volt.

A szakosztály utasítására a tanács újabb tervet készítettett a mérnöki hivatal által s ez csak a legszükségessébre szorítkozva 40.298 frtba állapította meg az iskola építésének költségeit s ha Kaukal testvéreknek adatik ki az építés, a kik 3-1 százalékot engedtek, úgy a költség 39,048 frtot fog kitenni.

A kérdéshez Boross György és Kiss Sándor tanárok szólottak igen alaposan s kellő ismerettel. Boross György, a ki a helyszínen is tanulmányozta a kérdést, a redukált tervet is drágának találja, mert egyes módosítások által sokat lehetne megspórolni.

Kiss Sándor igazgató-tanár előadja, hogy ő alaposan tanulmányozta Kolozsvár népoktatásügyi állapotát s a következő eredményeket találta:

Kolozsvárt van összesen 54 elemi-iskola tanterem, 8 óvodai tanterem. A tanköteles gyerekek száma 4497, óvóköteleseké 1900. Ha már most minden tanteremre 60 gyermeket veszünk fel, úgy Kolozsvárt még 21 tanteremre és 24 óvóteremre lesz szükség. S ha olyan drágán építünk, a mint a II. községi elemi iskola tervezetik, úgy a legalacsonyabb számítások szerint is 450,000 forintra lesz szükség a városnak, hogy e tantermeket felépíthesse.

Ezenkívül még fel kell építeni a polgári iskolát s ipari tanműhelyeket, a mik újra 200,000 frt újabb terhet fognak rakni a városi adófizető közönség vállaira. Egyszóval azt mondja Kiss Sándor, hogy ha Kolozsvár városa meg akar felelni a népoktatási törvénynek, úgy a legközelebbi időben nem kevesebb mint 650,000 frtot kell e célra áldozzon.

Szabó Samu felszólalt, hogy figyelmesse Szamosi János czentumpátért, hogy a város kasszája üres, hogy a sok pótdót már a polgárság alig bírja, s ma-holnap csődöt kell mondjon a város.

Sándor József nemzetiségi szempontból ajánlotta az iskola építését.

Többek felszólalása után szavazásra bocsátották a kérdés s a többség az iskola építése mellett szavazott.

A főtéri templom körül díszes rácsokat felállítását határozta el a közgyűlés.

Természetesen a költségeket a katolikus egyházzal megosztja a város. A Rucska féle óvári telket nem veszi meg a város a református főtanodától, mert nem felel meg iskolai czéloknek. Ezzel a közgyűlést a főispán bezárta, hogy ma délután folytassák tovább.

— **A kolozsvári Filharmonia társaság** tegnap este a Központi szálló disztermében igen előkelő közönség jelenlétében jól sikerült hangversenyt rendezett Müller Ottó karnagy vezetésével. A műsor három számból állott. A társaság zenekara elősorban Wagner Richard „Lohengrin” operájából adott elő részleteket finom színezéssel. A közönség a kitűnő előadást zajos tapsok és éljenzésekkel viszonozta. Ezután Gyalui Farkasné urnő és az intelligens és avatott hanggedtjászó Rafflól egy Cavatinát és Danelának Resignation című poétikus szerzeményét játszta a közönség viharos tapsai között. A figyelmes rendezőszék Gyalui Farkasné pompás bokréttával lepte meg. A műsor utolsó számát Mozart „Jupiter szimfoniája” képezte, melyet a társaság zenekara adott elő sok precizitással. A közönség minden egyes részlet után zajos tapsokban fejezte ki elismerését a derekás előadásért. Általában sikerült est volt, melyért a derék társaságnak csak gratulálhatunk, s főképp Nagy Gábort illeti az alismerés a sikerült hangverseny rendezése körüli fáradozásáért és ritka alkotókészségeért. A hangversenyt Brasai Sámuel is végighallgatta s igen elismerőleg nyilatkozott a derék filharmonikusokról.

— **A kolozsvári önkéntes tűzoltóság** nak s egyáltalán a tűzoltó testületeknek kiváló figyelmébe ajánljuk a gyakorlatok szorgalmas tartását, a tűzoltósági szerek jókarba helyezését, a gyors kivonulást s az oldási művelet haladéktalan foganatosíthatására a minden pillanatban való készenlétet. Különösen a tűzörségek szigorú ellenőrzésére s az inspektiók szolgálatok pontos teljesítésére fektetendő nagy súly. Most a száraz, szeles tavaszi napokkal nem lehet tudni, mely pillanatban út ki itt vagy amott a tűzvész, a mi ha készületlenül talál, okozója lehet nagy szerencsétlenségeknek, utczák, városrészek elhamvadásának a száraz, szeles idők miatt. A háztulajdonosokat és lakókat is figyelmeztetjük, hogy a hatóságilag előírt tűzoltósági eszközöket, létra, horog, fecskendő, oltó pemoték, stb. tartásuk kéznél, hogy felmerülő vész alkalmával már az első pillanatban a nagyobb vész megakadályozására használatba venni lehessen. Különösen vízkészlet tartására kell gondoskodni, hogy a letelekített tűz pillanatnyi elfojtása akadályokba ne ütközzék. A külvárosi gazdák telkeiktől tartanak minden oly könnyen gyúlékony anyagot távol, a mi a tűz keltkezésére, vagy tovaterjedésére alkalmas.

— **Kutyák mindenütt.** Hogy uton-utfélen kutyahécs foly Kolozsvárt állandóan, azt mindnyájan tudjuk. Semmi rendszabályt nem hoznak, vagy ha hoznak, meg nem tartják. A tegnapi sétátéri zene alkalmával a sétátér is ugyancsak tele volt ezekkel a derék állatokakkal és ugyancsak fesztelenül folytatták a tavaszi szerelmi idylt. Majd összevették és domináltak a sétányokat. A közönség maholnap engedelmet kér az ebektől, hogy a sétányokat és a járdát sziveskedjenek el nem foglalni.

— **Küry Klára álneve.** Lapunk tegnapi számának egy szerkesztői üzenetében, hozzáknak intézett kérdésre azt a választ adtuk, hogy Küry Klára mindjárt első szinpad fel lépte alkalmával saját nevét használta. — A mai napon levelet kaptunk ez ügyben, mely azt állítja, hogy Küry Klára csakugyan álnev alatt játszott kezdetben a kolozsvári szinpadon. A művésznőnek atyja t. i. semmi áron sem akart abba beleegyezni, hogy leánya a szinpadra lépjen, s Küry Klára; ellenállhatatlan vágyat táplálván magában a szinpad iránt titokban, azon ürügy alatt, hogy Nagy Váradra utazik egyik rokonához, Kolozsvárra jött édes anyjával s itt legelőször „Felhő Kláriában” lépett fel Hajnal Klára név alatt. Küry Klárának ezen álneve még néhányszor szerepelt a szinpadon, miglen váratlan szinpad sikerei atyját is megnyugtatták abban, hogy leánya a szinpadon maradjon.

— **A csolnakázás** május 1-vel kezdetét vette a kolozsvári sétátéri-távon. A kolozsvári korcsolyázó egyesület ki nyitatta s meg megfestette a csolnakokat, s azokkal most a múlt évben tetemesen megnagyobbított tó túlkén kellemesen lehet úzni ezt az egészséget edző sportot. A megnagyobbított sétátérre is alkalmas volna sportszerű csolnak rendezésére is. Erre a nyári idők egyik délutánját fel kellene használni.

— **A mensa academica bizottsága** Potsa József háromszékmegeyi főispántól 50 frtot vett alapítvány képen a következő levél kíséretében:

A mensa academica bizottságának
Kolozsvárt.

Tisztelettel vettem 4 szám alatti értesítését a t. bizottságnak, mely szerint a mensa academica bizottság tiszteletbeli tagjává választott és ezen megtisztelést köszönettel elfogadom.

Vajha a nemes cél, melyet a bizott-

ság kitűzött, elértének és az által a nemzeti és társadalmi nagy hézagok, a közös asztal együttesen kinaálkozó eledelével mellett az ifjúság az egyetem falain kívül is az embert nem nemzetisége és társadalmi állása; hanem egyéni érdeke és hazafias intentioi szerint becsülje.

A kitűzött nemes cél elérésére csekély áldozatom posta-utalvánnyal küldöttem a pénztárhoz. Ide várom az 549. számú ívet.

Megkülönböztetett tisztelettel
Kelt Seps-Szt.-Györgyön, 1895. ápril 29-én.

PÓTSA JÓZSEF,
főispán.

Fogadjá a nemes alapító ezen uton is a bizottság halás köszönetét.

— **Zsigmond napja** alkalmából Gyarmathy Zsigmondot — mint b.-hunyadi levelezőnk írja — ottani tisztelői különböző ovatókban részesítették. A b. hunyadi dalárda Fekete és Kovács vezetésével szép színenádót adott. A polgári iskola tantestülete az igazgató vezetésével szintén tiszteltet. Ezenkívül más egyetemen és tekintélyes polgárok nagy számmal fejezték ki a köztevékenységű férfiú iránti tiszteletüket.

— **Kerékpárosok gyakorlatai.** A K. K. E. a következő értesítést adta ki: Ugy választmányi határozat alapján, valamint a rendőrség megkeresése folytán van szerencsém értesíteni, hogy a sétátéren kerékpározni csak a szekéruton és a körpályánkon van újabban engedélyezve, és e helyeken is megkülönböztetésül a „vad kerékpárosoktól” egyleti egyenruha, főleg sapka, jelvényvel öketlen viseendő. Egyenruhánkat nem viselő kerékpárokat a rendőrk letiltat a sétátér területéről. Pályánk használható állapotban van. F. hó 5-én, vasárnap kirándulás a „kéri fűd be”, távolság 40 km. Indulás d. e. fél 11 órakor a pénzügyi papotától, estvére vissza Kolozsvárra. Kolozsvárt, május hó 3-án. Sportszerű üdvözléssel: Bartha Gergely, e. kapitány.

— **Téves értesülés** alapján egyik múlt heti számunk azt a hírt közölte, hogy Odr Lehel Kolozsvárt létesítendő ének iskoláját Rigó Anna kisasszony közreműködésével támogatni fogja. Illetékes helyről azt a felvilágosítást nyertük, hogy ez téves, mert a kisasszony az iskola létesítéséről sem birt egyáltalán tudomással.

— **Dr. Fridmann József,** ki öt éven keresztül volt alkalmazva a kolozsvári egyetem vegyészeti fakultásánál igen előnyös feltételek mellett, meghívást kapott a budapesti Ganz-gyár vegyészeti osztályához. A nagy képzettségű fiatal tudósban a gyár igazgatósága kiváló erőt nyert.

— **Pozsonyi Gábor,** az „Erdélyi Híradó” élénk tollú dolgozó társa „Történetek” című alatt 8—10 írből álló elbeszélés kötetét szándekezik kiadni. A kötet az ősz elején jelenik meg s ára két korona lesz. Szerző a tisztá jövedelmet az Emlékének ajánlotta fel. Pozsonyi ur egyike a jobb elbeszélőknek, ki mint ilyen méltán számíthat a közönség pártfogására. Művét ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Az előfizetések a szerző lakására (Belmonostor-utca 2. sz.) küldendők.

— **Gyászhir.** Papernik Ádám, kolozsvári polgár az „Ellenzék” egyik főszedőjének édes atyja, a solferinói csata egyik katonája folyó évi május hó 2-án, reggeli 5 órakor, életének 69-ik, boldog házassága 35 évében Kolozsvárt meghalt. — Gyászolják: Papernik Ádámné, született Bánay Juliánna, mint az elhunytak bánatos neje. — Papernik Mária férj. Gombos Károlyné és gyermekeik: Katalin, Mária, József, Vilma és Emma; Papernik Zsuzsánna, férj. Bajusz Pálné és gyermekeik: István és Vilma; Papernik János és neje Murvai Mária, mint elhunytak édes gyermekei, vejei és unokái.

— **Életmentés.** Ma déli 12 órakor Dus József tapasztó-czigány leánykája, a négy éves Juliska, a Torna-vivóda tájékán játszás közben, a megáradt Szamos csatornába bukkott. E balesetnek szemtanúja volt Váry Károly szabómester, aki bátran beleugrott a vízbe és a víz által rohamosan elsodort mármár lemerült leánykát, ruhájánál fogva meg ragadván szerencsésen a szárazra hozta. Az összecsdült tömeg a bátor életmentőt zajosn megéljenezte a nagy lármára megjelenetek ezen közben az alélt leányka szülei is, akik halálkódva köszönték meg a Váry önfeláldozását megígervén, hogy alkalom adtán megtapasztják a házat — jó pénzért.

— **Lévay Ferenc** vallás- és köznevelési miniszteri osztátnácsos csőtörtő-kön reggel 8 órakor meghalt. Halála nem volt váratlan, mert a megboldogult már évek óta betegeskedett s akut tüdőbaján még a a délvidek enyhe éghajlata sem birt javítani. Állapota napról-napra súlyosbodott és az ideitavas ágyba döntötte. Benne a miniszterium egyik legbuzgóbb hivatalnokát vesztette el.

— **Elítélt lapszerkesztő.** A győri esküdtszék — mint onnan írják — ápril hó 30-án tárgyalta azt a sajtópört, melyet a kir. főügyész indított Domány János Komárom városi főjegyző nevében a Komárommegyei Értesítő ellen. Elapban Jankovich Lajos szerkesztő azt írta, hogy a főjegyző valami hegyi fűrdő építése ügyében a közgyűlésnek hamisan referált és hazugságival a közgyűlést félrevezette. A közlemény után a közgyűlés azt, mint rágalmat vissza-

utasította és Dományának bizalmat szavazott. A sajtótárgyaláson, az előterjesztett bizonyítékok alapján Jankovich Lajos szerkesztőt 9 szóval 3 ellen vétkesnek nyilvánították a rágalmazásban, mire a sajtóbíróóság két havi fogházat és 200 forint pénzbüntetést, esetleg még husz napi fogházat mért rá. Mivel az elítélt nem tudott kezeseket állítani, büntetését tüstént meg kellett kezdenie.

— **A király Pólában.** A király pólai utjának programja, már véglegesen meg van állapítva. E program szerint a király május 8-ikától 12-ig, azaz szerdától szombatra lesz Pólában és a Miramaje yachton fog lakni. A program taktikai gyakorlatokra, csapatszemlére a lövőgyakorlatokra, terjed ki. Mindjárt első nap, szerdán a tengerészeti kaszinóban bál lesz, amelyen a király meg fog jelenni.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Bánffy megy.

Buapest, május 4.

Tegnap este a szabadelvűpárt klubjában nagy pánikot idézett elő a bécsi félhivatalos „Politischer Correspondence” című lap azon kijelentése, „hogy Kálnoky gróf külügyminiszter nem hatalmazta fel Bánffy Dezső miniszterelnököt annak kijelentésére, hogy a pápai nunczius itteni látogatása alkalmával túllépte hatáskörét.”

Bánffy e nyilatkozat miatt el kell hagyja állását.

Ennek tulajdonítják Bécsbe való czitálását,

A Bécsben megjelenő Vaterland című katolikus lap a következőket írja: „Bánffy magyar miniszterelnök válasza Terényi képviselő interpellációjára itt (Bécsben) különösen konzervatív körökben kelt kinos föltűnést. Nem akarjuk elhinni, hogy a válasz a külügyminiszter beleegyezésével adatott volna. Lehetetlennek tartjuk hogy a külügyminiszter a katolicizmus és a katolikus egyház fejével való természetesen együttműködés ellen annyira vétett volna.

A Vaterland cikkében még ezeket írja: A tegnapi felszólalás fogadtatása az ellenzéken, a mely azt folytonos elmondásokkal kísérte, eléggé mutatja, hogy nem igaz, mintha Agliardi magát úgy viselte volna, mintha modora ellen lehetne kifogást emelni.

Az a mód, amelyben a miniszterelnök a szent Atya képviselőjéről nyilvánosan és hivatalosan beszél, oly modortalan, hogy rögtön megismerni rajta az erdélyi parasztot, és nagyon kinos hatást idézett elő azzal, hogy a külügyminiszteriumot és így a bécsiudvart is összekötötte hozta nyilatkozatával. A nunczius Magyarországon semmi egyebet nem, tett, magát semmivel másképp nem viselte és semmivel sem nyert több tiszteletet, min annak idején Vanuteli nunczius.

A berlini „Germania” című lap a szerdai ülésben történetekről a hivatalos távirati iroda által szétküldött távirati tudósítást következő megjegyzésekkel kíséri: „tudvalevő hogy msgr. Agliardi pápai nunczius magyarországi utazása közben követett fellépése amint ez a lib. szótól kiteszik, nem nyerte meg a liberális párt tetszését.”

Akkor, midőn már a német, illetőleg porosz kormány is letett arról a kulturharcos véleményéről, mintha a kath. egyház feje, mint külföldi hatalmat lehetne tekinteni és vele igyis elbánni, sz. Mária országa szabadelvű kormányának feje bátorságot vesz magának a pápa képviselőjét jogosítványának túlhágásával vádolni és azt állítani, hogy a nunczius nem más, mint egy közönséges külhatalom képviselője. Ha lehetségessé válik, hogy ez a miniszter még csak egy órán át is tovább éljezi a király bizalmát, akkor ugyan sokra jutottak Magyarországon, többre, mint azt még a pesszimisták is remélhették volna. — A hivatalos távirati tudósítás közlése után pedig ezeket jegyzi meg: „Egyelőre nem is tudunk hitelt adni annak a kijelentésnek, hogy a közös kormány magáévá tette volna ezt kulturharcos hamis nézetet s mintha már ily irányban meg is tette volna a lépéseket.”

A bécsi lap ezáfolata.

Budapest, május 4.

A „Politische Correspondence” bécsi félhivatalos lap dementije ezeket tartalmazza:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek Terényi képviselő interpellációjára adott válasza ugy formai, mint tartalmi tekintetben mint mindenütt, ugy a külügyminiszteriumban is kinos meglepetést és megütközést keltett.

Bánffy miniszterelnök kijelentései abszolúte nem egyeznek a külügyminiszter nézeteivel.

Nem tudják kimagyarázni, honnan vette Bánffy a jogosultságot és bátorságot arra, hogy a magyar parlamentben azt jelenthesse ki, hogy nézetei a nunczius látogatása kérdésében egyeznek a gróf Kálnoky külügyminiszterével.

Igaz, hogy ebben a kérdésben Bánffy több jegyzéket váltott a külügyminiszteriummal, de abszolúte semmi megállapodás nem történt s másfelől sem felhatalmazás Bánffynak nem adatott nyilatkozatok megtételére.

Bánffy miniszterelnök kijelentését udvari és politikai körökben a diplomáciában való járatlanságnak tulajdonítják és lehetetlennek tartják, hogy továbbra is a miniszterelnöki székben ülhesen.

Ezenkívül roppant tapintatlanságnak és könnyelműségnek tartják Bánffy nyilatkozatát azért is, mert e saját felelősségére tett nyilatkozata tekintet nélkül a szentszékhöz való barátságos viszonyunkra, csata kiáltásként hangzott a ketholikus világban el.

Bánffy nyilatkozatának, hogy milyen káros következményei lesznek, ma még nem tudhatók, de hogy diplomáciai tárgyalásokat fog maga után vonni, annyi bizonyos.

Az udvarnál a mekkora meglepetést szült a magyar miniszterelnök nyilatkozata, épen olyan kinos és leverő hatást is tett.

Országgyűlés.

Budapest, május 4.

A képviselőház mai ülésén az országház építéséről szóló jelentésnél Ugron Gábor képviselő azt kérdezte:

Igaz-e hogy József császár szobrát is elhelyezik az új parlamentünkben, jóllehet soha se volt koronás királyunk?

Lukács miniszter feleli:

Leghíresebb vezéreink, államférfiaink szobrai elhelyeztetnek, köztük József császár szobra is (!) ebből kár politikát csinálni (!) Nagy zaj a baloldalon.

Apponyi Albert gr. pártolta Ugron álláspontját a Bánffy politikájára nézve és azt ugy jellemezte, hogy Bánffy meghajlik ugyan egy napon Hohenlohe előtt és fenegyerekeskedik Agliardi felé. (Viharos tetszés balról.)

Ezután Thaly Kálmán kijelentette, hogy a protestánsok tisztelik ugyan József császárt, de a pápens kibocsátóját, de perhorekálják a magyar nemzet eltipróját.

Thaly e kijelentését az ellenzék nagy tetszéssel fogadta.

Pulszky és Beöthy beszédei után a jelentést elfogadta a többség.

Ezután Kun Miklós interpellált a Sima Ferenc elleni merénylet ügyben.

Erre Perczel kijelentette, hogy a merénylő szolgabíró felfüggesztetett.

Ezután Bartha Miklós interpellált, hogy a millenium alkalmából megfestendő miniszterek arcképeinek sorából, miért hagyták ki Bathány arcképét.

Apponyi pedig azt kérdezte, miszerint igaz-e, hogy Bánffy és Kálnoky közt ellentétek merültek fel. Tiszta képet kért a helyzetről.

Bánffy lemondása.

Budapest, május 4.

Bánffy azt követelte Kálnokytól, hogy a szentszékhöz jegyzéket küldjön.

Kálnoky megtagadta azaz a kijelentéssel, hogy nem engedi magát preszszionálnatni.

Erre Bánffy kijelentette, hogy lemond.

A király ma délután fogadja Bánffyt, ki beadja lemondását.

Kossuth nőegyesület.

Budapest, május 4.

A Kossuth országos nőegyesület tegnap délután végre hosszas vajadás után megalkult. A vármegyeház disztermében mintegy 200 nő gyűlt egybe, a kik két párta szakadtan nem kis botrányt idéztek elő a tisztikar megválasztása alkalmával.

Mindenekelőtt az alakuló közgyűlést vezető elnököt választották meg. Az egyik párt Gunda Ferenc ügyvédet, a másik Selohay Bertalant jelölte. Iszonyu zajban ejtették meg a névszerinti szavazást, a melynek eredménye Gunda Ferenc megválasztása volt. A választás eredményének kihirdetése után ismét olyan lármá támadt, hogy Gunda csak jó félóra mulva tudta megköszönni az őt

igen megtisztelő kitüntetését. — Ezután Bíró Zoltán ideiglenes titkár számolt be az eddigi működéséről éljén és abszég-kiáltások közepette. Következett most a tényleges elnök megválasztása. Egy rész Tamássy Adolfot, a másik Várad y Károly orsz. képviselőt jelölte. Mielőtt azonban szavazásra került a dolog, a Várady-párt az előrelátható kisebbség érzetében most már fegyveresen, esernyőkkel és legyezőkkel támadta meg az ellenpártot, ugy, hogy a gyűlésen jelenlét Máltás Hugó kapitány, a ki különben tulságos türelemmel volt a hölgyek iránt, egy nehányat kénytelen volt rendőrökkel a tereméből kivezetetni, a mire aztán a kisebb opposzió tömegesen távozott, közébe-közbe mindenfelének összezevezzén az ellenpártot. A Tamássy-párt most magára maradván, jelöltjét egyhangulag megválasztotta elnöknek; diszelnököknek Kossuth Ferenczet és Kossuth Lajos Tódort diszelnöknének Ruttkayné Kossuth Lujzát, elnöknek Császy Bálintot alelnököknek Asbóth Ilonát, Tamássy Adolfné, Kalmár Albertné és Naschitz Jakabné; pénztárnokoknak Bányai Bertalannét és Szánthó Endrénét, titkároknak pedig Geltei Bíró Zoltánt és Farka Terézt.

Ezzel az alakuló közgyűlés az elnöknek és Máltás kapitánynak éljenzése közben véget ért.

Sellei — és nem Serly.

A Magyar Estilap mai számában azt a hírt közli, hogy Serly Lajos, ismert karmester és zenezerző megökölt. Ez a hír azonban, — a min' örömmel értesültünk, tévedésen alapszik, a mennyiben nem Serly Lajos hanem Sellei Gyula, a budai dalárda és a Várszínház volt karmestere, került az örültek házába.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)

Felvilágosításul.

Az „Ellenzék” tegnapi számában különös fenyegetés cím alatt egy Nyilttéri cikk jelent meg „Péterfi Mór” aláírással.

En nevezett urnak tartoztam ugyan felszámolásból 4 frt 50 krral, a mit én az első felszólításra f. évi márczius hó 7-én rendeztem is, ezt bizonyítja a kezeim közt levő elismervény.

Azon állításával, hogy 10 hóig tartoztam volna neki, a „Mor” hazudik.

Hazudik azon állításával is, hogy én fenyegettem volna, hogy a bírlóséggal meggyűl a baja.

Az egész förmérvényből azt következtetem, hogy a „Mor” valószínűleg nem teszi meg a kötelességét a bírlóséggal szemben és ezért fél.

A jogtalan támadásért a sajtóbíróóság szabályait fogom igénybe venni.

Kolozsvár, 1895. május 4.

VAMOS IGNÁCZ.

Egy zongoráról se hiányozzék a

„ZENÉLO MAGYARORSZAG”

zenemű folyóirat. Évnegyedenként 60 oldal legdivatosabb dal, táncz-salonzeneujdonságokat közöl 1 frtért. Előfizetheti a kiadóhíatalnál, Bpest Csengeri-utca 62. a.

(2—3.)

Alapos oktatást

AZ ÚJ DIVATU

műhímezésben

eredetű Singer varrógépen készséggel és ingyen ad.

NEIDLINGER G., Hidutca 14. sz.

Hol ügyes és jó bizonyítványokkal ellátott ügynők fix fizetés és magas jutalék mellett felvétetnek.

3—10.

Andrásófszky Dániel és Efraim

külmagyar-utca 1. szám.

Elvállalnak vízvezetési és csatornázási berendezéseket, felelősség mellett,

teljes tisztelettel fentiek.

A LEGOLCSÓBB BUTOR! VÉGLADÁS!

Csak május hó végéig kapható a legjobb minőségű divatos butor Belhidutca 27-ik szám alatt, a posta-palotával átellenben a Kerekes-féle házban levő butorraktárban.

Junius elsejéig minden áron ki kell áruljuk a készletet.

Az üzlethelyiség junius 1-étől kiadó.

4—x **WALTON ÉS TÁRSA.**

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Meghívó közgyűlésre.

Alólirott polgármester a Kolozsvári Polgári Lovász-Egyesület t. cz. részvényeseit, az 1893. évi augusztus hó 6-án tartott közgyűlés határozata alapján **Kolozsvárt, 1895. évi május hó 19-én (Vasárnap) délelőtti 10 órakor** a Városház nagy termében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezenel meghívom. — A részvényesek, kik a közgyűlésen megakarnak jelenni, kötelesek részvényeiket 24 órával a jelzett nap előtt a polgármester elnöki irodájában bemutatni s onnan igazolványt kérni; másként a közgyűlésen nem vehetnek részt.

A közgyűlés tárgya:

A kiküldött leszámoló bizottság jelentése s javaslata a leszámolás és a várossal kötendő egyezmény tárgyában.

Kolozsvárt, 1895. április hó 30-án.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 9948—1895.

tan.

Versenytárgyalási hirdetés

a Nagy-utca végén vámház építésére.

Kolozsvár szab. kir. város tanácsa Kolozsvárt, a Nagy-utca végén egy vámház építési munkáinak felvállalására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A vállalat munkák a megállapított költségvetés szerint összesen 8587 ft 10 krban, azaz Nyolczvanotezer ötszáz nyolczvan-hét forint 10 krajczárban vannak előirányozva.

A pályázat irásos zárt ajánlatok útján történik és versenyezni csakis az összes munkanemekre lehet, egyes munkákra érkező külön ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A vállalat árát az ajánlatban a % leengedés kitüntetésével és összegben is ki kell fejezni.

Az ajánlatok beadásának határideje 1895. évi május hó (9.) kilenczedikének délelőtti 12 órája.

Elkésve érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok ugyanazon napon déltán 3 órakor nyilvános tanács-ülésen fognak felbontatni.

Az ajánlatok kellően lepecsételve és bánatpénzzel ellátva, Kolozsvár szab. kir. város tanácsához nyújtandók be a következő felirattal: „Ajánlat a Kolozsvárt, Nagy-utca végén építendő vámház építési munkáinak elvállalására.”

Az ajánlatokhoz az előirányzott összegnek 5%-a, vagyis kerek összegben 430 ft készpénzben, vagy börzei árfolyam szerinti értékpapirokban, esetleg megfelelő értékig kolozsvári pénzintézeti könyvben bánatpénzül melléklendő.

A városi mérnöki hivatalban d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—5 óráig bármikor megtekinthetők az építésre vonatkozó tervek és költségvetések, melyekről ugyanott másolatokat lehet készíteni.

Az árlejtési és építési feltételek, melyek egyszersmind szerződési pontozatokul szolgálnak, Szvacsina Géza városi tanácsos urnál hivatalos órák alatt bármikor megkaphatók.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1895. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Sz. 1123—1895.

312. (1—2)

Árlejtési hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur f. évi április hó 27-én 12.744. sz. alatt kelt rendeletével a hidalmási állami iskola és kiadódóda számára szükséges iskolaház fölépítését engedélyezvén, e czélra 27.079 ft 60 krt, azaz Huszonhétezer hetvenkilenc forint 60 krt állapított meg.

Ezen építés foganatosításának biztosítására folyó hó 18-án délelőtti 11 órájára — a m. kir. államépítészeti hivatal közbejöttével — a kolozsmezei kir. tanfelügyelői irodában (Nagy-utca 34. a.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, kik tüzeltük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak. Ajánlat csak az összes munkákra együttesen tehető. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb a versenytárgyalás napján d. e. 11 óráig az említett tanfelügyelői irodában nyújtandók be. Később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalat feltételek 5-ik §-ában megszabott 5%-nak megfelelő bánatpénzt, az ott körülírt módzatok és feltételek mellett az ajánlat benyújtása előtt a tanfelügyelőiségnél letenni s az erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni.

Fenntartja magának a miniszterium a jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül, a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munka kivitelével azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújt.

Az építésre vonatkozó általános és különleges vállalat feltételek, tervek és költségvetés a tanfelügyelői irodában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1895. május hó 3-án.

Kozma Ferencz,
Kolozsmezei kir. tanfelügyelője.

Legujabb szabadalmazott találmány.

Malmok, vagy bárminemű iparmű, vízi-erőre
való alkalmazását

„gátnélküli vízi-árokak”

való átalakításáról teljes rajzzal és megkivántató felvilágosítással szolgálók.

Ezen találmány bármely térségen alkalmazható.

A 15 évi szabadalom esetleg el is adható.

Értekezhetni alólirott szabadalom tulajdonossal **Mező-Iklandon, u. p. Mező-Kapus.**

310. (1—3)

BALOG BERTALAN.

311. (1—3)

Sz. 10,221—1895.

tan.

Felhívás a lövölde bérbevétele iránt.

Alólirott Tanács a kolozsvári sétatéri lövész-kertben (Rozália-szigeten) lévő **lövölde-épületet**, az ott gyakorolható vendég-lői joggal és az ott rendezhető mulatságok után vehető díjszedési joggal együtt, nyilvános árverés útján bérbeadni óhajtván, felhívja a bérleti szándékozókat, hogy írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb 1895. évi május hó 9-én (Szerdán) délután 5 óráig a Tanács kiadóhivatalába adják be. — Az ajánlatra 50 kros bélyeg teendő és ahhoz 100 ft bánatpénz csatolandó készpénzben. — A bérlet 9 hónapig tart, t. i. 1895. május 10-től 1896. április 1-ig. Utólagos ajánlatok, továbbá nyílt írásbeli vagy szóbeli ajánlatok nem fogadtatnak el. — A szerződési feltételek megtekinthetők Salamon Antal városi tanácsos hivatali irodájában (Városház 9., 10. sz. alatt.)

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1895. évi május hó 3-án tartott üléséből.

Albach Géza,
polgármester.

Árverési hirdetés.

Az „Első magyar engedélyezett árverési csarnok”-ban
Csütörtökön, f. hó 9-én d. u. 3—7-ig és esetleg folytatólagosan Pénteken, d. u. 3—6-ig

Szővet-, kalap stb. árverés tartatik.

Árverésre kerül 100 darabnál több téli és nyári férfi ruhaszővet, 300 darabnál több különböző férfi-kalap stb. üzletfelhagyás miatt visszamaradt czikk.

Az árverezendő áruk nagyobb része esetleg kikiáltási áron alól is eladatnak.

Első magy. enged. árverési csarnok.

**EGY
PAPIR-ÜZLET**

GYORSSAJTÓ NYOMDA

— ELADÓ. —

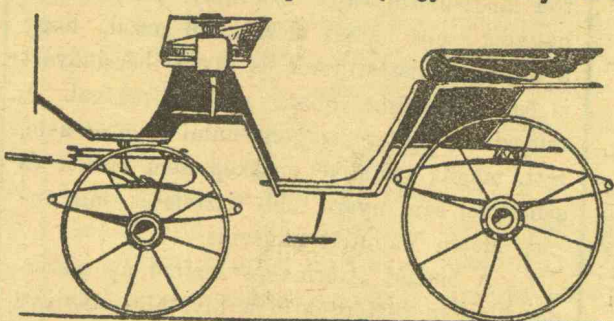
290. (3—3)

Czim a kiadóhivatalban.

Budai Ignácz

kocsikészítő kovács,

Kolozsvárt, Tencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszárnyával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint 30 év óta önálló kocsikészítéssel foglalkozván, ezen idő alatt a híres Hilbert kocsigyárában 20 évig mint felelős kocsikészítő kovács működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kintnő szerkezetük és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készítettem.

Jelenleg saját gyártmányú kocsikat bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra ócska kocsikat újakkal kicserélek. — Javításokat szatler munkával együtt a legjutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlván, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,

kocsikészítő kovács.

127. (10—10)

Az egyetlen tökéletes, ujjonnan szabadalmazott
önműködő

szőlővessző- és növény-permetező

„**SYPHONIA**”

főlülmul minden eddig ismert permetezőt, mivel önműködően permetez.

Sok ezer ily permetező van már alkalmazásban és ugyanannyi elismerő bizonyítvány tanuskodik arról, hogy „Syphonia” szerkezete minden más hason-célú szerkezetet fölülmul.

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gép-gyár,

különlegességi gyár borsajtók és gyümölcsértékesítési gépek számára.

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő nyilatkozatok ingyen. — Képviselők felvétetnek. 170. (5—10)

314. (1—1)

Kávéház bérbeadás.

Teljesen a modern igényeknek megfelelően

diszesen berendezett kávéház,

Kolozsvárt, az Óvárban „Központi kávéház”

az emeleti helyiségekkel együtt

három évre bérbeadó és azonnal átvehető;
esetleg október 1-sőtől.

Vállalkozók forduljanak közvetlenül

309. (1—2)

Fülöp Károly

kávéház- és háztulajdonoshoz Kolozsvárt.

Eladó házas-telek.

Széchenyi-tér 26. számú

házas-telek,

mely áll: 5 szoba, 2 konyha és egy jó forgalmu

fűszer-üzletből,

más vállalat miatt előnyös feltételekkel, szabad kézből eladó.

Értekezhetni ugyanott. 297. (3—5)

Eladó Kolozsvárt, a belváros közvetlen közelében,

szolidan épített, kényelmes beosztásu

CSALÁDI LAKHÁZAK,

külön udvar és kerttel, 11 évi adómentességgel.

Továbbá **tőkepénz elhelyezésére** rendkívül kedvező,
6 és 7%-ot jövedelmező

egy és két emeletes bérházak,

még 10 évig adómentesek.

Ugyanitt azonnal kiadandó 2 **családi ház** szép udvar és nagy kerttel.

Értekezhetni Nagy-utca 7. szám alatt, **Török József**
fűszerkereskedővel. 306. (1—8)

Eladó szőlő.

A Rákóczy-hegyben

7½ fertály szőlő,

nyári lakással, üveges verandával, konyhával, vízvezetékkel,
fürdővel és zuhanytal ellátva

jutányos áron eladó.

Értekezhetni **Losonczy Jánossal, Bácsi-utca**
1. szám alatt. 307. (1—3)

Ezer koronát kap!

a ki a „Walton”-féle borokban más elemet, mint a mi a tiszta jó bor alkatrésze: kimutat!

Walton Ede

fűszer-, csemege- és borkereskedésében,

Kolozsvárt, főtér 9. sz. (Báró Jósika-ház.)

Különösen valódi, tiszta boraimat ajánlom. — Ezeket Méltóságos Gróf Teleki László Gyula ur krakkói uradalmából szerezem be és föltétlen bizalma révén: a Gróf ur neve alatt árulom.

Pinczémben majdnem minden faju bor képviselve van (360 hectoliternyi mennyiségben.) Valamint kis üstös seprő- és törköly-palinka, többféle Cognac és finom öreg szilvium is kapható.

Nagyban vételnél jelentékeny kedvezmény!

Árjegyzék ingyen!

Teljes tisztelettel

308. (1—10)

WALTON EDE.

Legjobb és mégis legolcsóbb

FÖDÉLCSERÉP,

Szent-Királyi Árpádnál

SZÉKELY-UDVARHELYEN.

1000 lapos cserép például a kolozsvári pályaudvarig 15 ft 50 krba kerül.

Tudakozódásokra további értesítés.

17. (18—52)